

Regelbunden tillsyn i Falkenbergs Montessoriskola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Falkenbergs kommun och besökt Falkenbergs Montessoriskola den 18 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 13 juni 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Falkenbergs Montessoriskola, dels den information som samlats in under besöket. I Falkenbergs Montessoriskola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Falkenbergs Montessoriskola

Falkenbergs Montessoriskola	Antal elever
Förskoleklass	14
Grundskola	159

Källa: Falkenbergs kommun

2 (17)

Falkenbergs Montessoriskola är centralt placerad i kommunen. Skolan ligger invid Tångaskolan och Falkenbergs gymnasieskola och hör till skolområdet Tånga. Skolan bedrevs tidigare som en fristående skola, men sedan 2002 drivs den i kommunal regi. Lärarna och eleverna arbetar i arbetslagen Opalen (F–2), Ametisten (3–5) och Onyxen (6–9).

Falkenbergs Montessoriskola deltar i försöksverksamheten med utbildning utan timplan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Falkenbergs Montessoriskola					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9

	Falkenbergs Montessoriskola					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	234	250	238	233	230	205	204	209
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	6	0	10	10	6	24	24	23
Andel (%) behöriga till nationellt program	100	100	100	95	94	89	89	89

Källa: Skolverkets statistik

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 4: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

	Falkenbergs Montessoriskola					Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommungrupp ⁵	Riket ⁶
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Andel (%) elever som uppnått minst Godkänt i:								
Engelska	.	..	100	95	..	97	97	96
Matematik	.	..	100	95	..	84	84	84
Svenska	.	..	100	95	..	97	97	97
Svenska som andraspråk	.	..	.	.	..	..	75	84

Källa: Skolverkets statistik

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Kommentar och bedömning:

Eleverna testas kontinuerligt i ämnena svenska och matematik samt med hjälp av nationella ämnesprov, då även i engelska, i årskurs 5. En samlad bild av elevernas resultat i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5 saknas dock.

Tabell 3 visar att resultaten mätta i betyg ligger betydligt högre än övriga skolor i kommunen och snittet för riket. Skillnaden i årskurs 9 mellan andelen elever som är behöriga till nationellt program i gymnasiet⁷ och andelen elever som når målen i samtliga ämnen är mindre än skillnaden i kommunen och i riket vilket Skolinspektionen ser positivt på.

Eftersom skolan inte gör någon uppföljning av i vilken mån eleverna når mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 kan Skolinspektionen inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten.

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

⁷ För att vara behörig till nationellt program på gymnasiet måste eleven ha slutfört sista årskursen i grundskolan eller motsvarande och ha godkända betyg i ämnena svenska alternativt svenska som andraspråk, matematik och engelska.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lärarna ska, enligt läroplanen, utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. För varje ämne finns en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andra språk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Vid Falkenbergs Montessoriskola dokumenteras elevernas kunskapsresultat främst i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk i årskurserna 1–5. I dessa ämnen genomförs dessutom nationella ämnesprov i årskurs 5. Vid Falkenbergs Montessoriskola uppger lärare att resultaten vid nationella ämnesprov i årskurs 5 analyseras och används som ett redskap i utvecklingsarbetet även i tidigare årskurser. Ämnesproven fyller också sin diagnostiska funktion för varje enskild elev och används på individnivå som ett underlag för att bedöma vilka behov av stödinsatser eleverna har. Dock är resultaten vid nationella ämnesprov i årskurs 9 och vid betygssättningen inte kända bland lärare i skolans tidigare årskurser vilket försvårar möjligheten att använda dessa resultat som ett redskap för att utveckla det pedagogiska arbetet i tidigare årskurser. Vid Falkenbergs Montessoriskola följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling i flertalet ämnen, dock inte alla, vid övergången mellan årskurs 5 och 6. Vid samtal med lärare, rektorn och elever framkommer att lärarna i övrigt inte gör uppföljningar och/eller utvärderingar av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Mot bakgrund av att skolan inte följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen saknas viktiga underlag för att på individnivå eller på skolnivå styra resurser till de områden där de behövs bäst eller för att genomföra förbättringar av undervisningen. Den uppföljning och utvärdering som lärarna ska göra av varje elevs kunskapsutveckling är en förutsättning för att såväl enskilda elevers, klassers samt skolans samlade resultat ska kunna utvärderas och följas upp och riktade insatser vidtagas vid behov. Se vidare avsnitt 3.4 i denna rapport under Kvalitetsarbete. Skolinspektionen vill dessutom påpeka att från och med innevarande termin har grundskoleförordningens krav på den individuella utvecklingsplanen (IUP) skärpts så att den ska innehålla omdömen om elevernas kunskapsutveckling i varje ämne.

6 (17)

Skolinspektionen bedömer att lärarna måste följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin samtala om hur elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Mot bakgrund av Skolinspektionens bedömning i avsnittet 1.2.1, att lärarna inte följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, ställer sig Skolinspektionen tveksam till om utvecklingssamtalen alltid håller god kvalitet.

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtal.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtal i en individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Falkenbergs Montessoriskola upprättas individuella utvecklingsplaner för varje elev. Eleverna upplever inte dessa dokument som ett aktivt redskap i det dagliga arbetet. De menar att planerna framför allt är synliga i och med utvecklingssamtal. Detta instämmer inte lärarna i. Planerna varierar i kvalitet. Det finns planer som inte innehåller framåtsyftande mål kopplade till läroplanen och kursplanerna. Det finns vidare planer som inte beskriver vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. De individuella utvecklingsplanerna har i hög utsträckning fokus på ämnena svenska, matematik och engelska.

Det är viktigt att skolan klargör för eleverna att de har en individuell utvecklingsplan och syftet med densamma. Skolinspektionen bedömer att kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras för att på ett mer utförligt sätt omfatta kursplanernas kunskapsmål.

I sammanhanget vill Skolinspektionen erinra om att från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i grundskoleförordningen om individuell utvecklings-

plan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framtidsytande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygslänkande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Se även Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska, när betyg sätts efter att ett ämne eller ett ämnesblock har avslutats, betyget bestämmas med hjälp av

1. de mål som eleverna enligt kursplanerna ska ha uppnått i grundskolan och
2. de betygskriterier som har fastställts för ämnena och ämnesblocken.

Enligt allmänna råden om likvärdig bedömning och betygssättning bör de nationella kursplanerna tolkas och utvecklas på ett sådant sätt att det klargörs vilka kunskaper eleven ska ha utvecklat för att få ett visst betyg utifrån de nationella betygskriterierna. Det är viktigt att det förs diskussioner om de lokala tolkningarna av kursplaner och betygskriterier mellan lärare i olika program, årskurser och skolor, både för att inspirera och lära av varandra och för att skapa likvärdiga förutsättningar för undervisningen och bedömningen av elever i skolan och i olika skolor. Rektor ansvarar för att sådana diskussioner kommer till stånd.

Lärarna vid skolan uppger att de diskuterar bedömningar och betyg med varandra. Lärarna uppger dock att de saknar diskussioner med lärare vid andra skolor om betyg och bedömning och därför känner sig osäkra på om betygen är likvärdiga med betyg vid andra skolor.

8 (17)

Skolinspektionen bedömer att skolan bör utveckla sitt arbete med att säkra betygens likvärdighet.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Mål att sträva mot anger enligt läroplanen inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Kursplanerna anger bland annat de mål som undervisningen ska sträva mot.

Inspektionen visar att lärarna i Falkenbergs Montessoriskola i olika hög grad utgår från strävansmålen vid planering av undervisningen. Det varierar mellan arbetslag och mellan lärare inom samma arbetslag.

Skolinspektionen bedömer därför att undervisningen i högre grad bör utgå från strävansmålen i läroplanen och i kursplanerna.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar.

Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Den ska utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar.

Det framkommer att elevernas möjligheter till inflytande varierar mellan arbetslagen. Elever och lärare kan ge exempel på när elever i hög utsträckning är med och planerar hur undervisningen ska läggas upp men det finns också exempel där elever sällan är med och planerar olika arbetsområden. Lärarna uppger dock att eleverna är med och planerar men att de kanske inte är medvetna om det. Enligt lärarnas och rektorns uppfattning fungerar det bäst i årskurserna 3–5.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör dels utveckla elevernas möjligheter till inflytande, dels synliggöra elevernas inflytande över arbetets utformning. Falkenbergss Montessoriskola har börjat arbeta med ett digitalt instrument i arbetet med de individuella utvecklingsplanerna, Unikum. Enligt Skolinspektionens bedömning utgör detta ett instrument för att öka elevernas inflytande över det egna lärandet.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Inspektörernas intryck är att skolan arbetar med att tillse att elever i behov av särskilt stöd får det, men personalen uttrycker en stor oro över att deras arbete inte alltid räcker till. Vissa lärare menar att det finns elever på skolan som inte får sitt särskilda stödbehov tillgodosett. Eftersom det finns en oro bland skolans lärare över huruvida elever i behov av särskilt stöd erhåller detta i tillräcklig utsträckning bedömer Skolinspektionen att skolan måste utreda om skolans arbete uppfyller skollagens krav. Enligt skollagen har barn och elever rätt att få utbildning inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom och särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Rätten till utbildningen och stöd är således ovillkorlig. Falkenbergs Montessoriskola når i jämförelse med riket mycket goda resultat, men eftersom barns och elevers rätt till utbildningen och därmed också rätt till särskilt stöd är ovillkorlig måste en skola alltid fundera över varför man inte når ännu bättre resultat.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska

ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Skolan upprättar åtgärdsprogram, men samtliga de ämnen som eleverna har särskilda stödbehov i omfattas inte av programmen. Det framkom under inspektionsbesöket att det är framför allt för elever i behov av särskilt stöd i engelska, matematik och svenska som det i huvudsak upprättas åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste upprätta åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska eleven i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även skolan har en viktig roll därvidlag. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.

Skolan arbetar mycket med dessa frågor och enligt vad Skolinspektionen erfar så upplever både elever och personalen att skolan utgör en trygg miljö. Det framkom dock att när eleverna ska besöka Tångaskolan som ligger i omedelbar närhet till Falkenbergs Montessoriskola att det uppstår konflikter mellan de båda skolornas elever. Detta medför att elever på skolan upplever den delen av skolmiljön som otrygg. Skolledningen vid de båda skolorna har uppmärksammat problemet, men elever vid skolan upplever alltjämt detta som ett problem.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste intensifiera sitt arbete tillsammans med Tångaskolan så problemen upphör.

12 (17)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Falkenbergs Montessoriskola har en likabehandlingsplan som är äldre än ett år. Någon reviderad likabehandlingsplan för innevarande läsår finns inte. Dessutom är planen alltför allmänt formulerad och där finns inte en aktuell kartläggning av skolans behov och inga planerade åtgärder för året finns redovisade. Skolinspektionen bedömer att likabehandlingsplanen inte till alla delar uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Sedan inspektionsbesöken gjordes i Falkenbergs kommun har lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphört att gälla. Lagen upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheten för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Barns och elevers medverkan vid upprättandet m.m. av nämnda planer regleras i förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen finns en kursplan för varje ämne. I kursplanen anges bl.a. de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. Eleverna i årskurser 1–5 vid Falkenbergs Montessoriskola erbjuds inte undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap på ett systematiskt och organiserat sätt förrän i årskurs 6. Det innebär att eleverna inte ges möjlighet att nå kursplanernas mål att uppnå för årskurs 5 före utgången av årskurs 5. Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Falkenbergs Montessoriskola inte ges förutsättningar att nå målen före utgången av årskurs 5 i ämnet hem- och konsumentkunskap vilket måste åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska styrelsen erbjuda ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenligt med målen i den kursplan eller de kursplaner som fastställts för det ämne eller ämnen som utgör elevens val. Vid intervjuer med lärare och rektor framkommer att elevens val inte genomförs på ett systematiskt sätt. Eleverna känner inte till om de har elevens val och det är inte synligt på deras schema.

14 (17)

Skolinspektionen bedömer därför att skolan inte lever upp till författningens krav avseende elevens val.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Vid Falkenberg Montessoriskola framkom att elever vid skolan samlar in 50 kronor per månad för att genomföra en klassresa i årskurs 9. Insamlingen startar i årskurs 6 och pågår till och med årskurs 9. Insamlingen äger enligt eleverna rum på skoltid och organiseras av lärare och elever. Även skolresan är tänkt att genomföras under skoltid under medverkan av lärare.

Skolinspektionen bedömer därav att utbildningen vid skolan inte är avgiftsfri för eleverna.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Enligt grundskoleförordningen ska det för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Skolan liksom övriga grundskolor i kommunen saknar ett systematiskt kartläggningsarbete avseende skolans förutsättningar. Därmed saknar skolan en tydlig koppling mellan förutsättningarna och det arbete som ska genomföras i verksamheten. Skolan saknar dessutom en plan för arbetet (Lokal arbetsplan). Som nämndes i avsnittet 1.2.1 genomför inte skolans lärare, på ett systematiskt sätt, någon uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling (individnivå) i årskurserna 1–7. I övergången mellan årskurs 5 och 6 genomför dock lärarna en uppföljning av elevernas kunskapsutveckling, i fler ämnen, men inte i alla. Lärarna som undervisar i årskurserna 8–9 genomför dock uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling genom sitt arbete med bedömning och betyg, men det saknas ett systematiskt arbete med att analysera kunskapsresultaten. Skolan saknar därmed underlag för att utvärdera kunskapsresultaten på skolnivå avseende bland annat årskurs 5 och genomför ingen systematisk uppföljning och utvärdering avseende årskurs 9 trots att skolan har tillgång till statistik. Därav sker inget arbete för att skapa en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör (resultatförståelse) på skolnivå.

En förutsättning för att rektorn ska kunna fullfölja sitt ansvar med att följa upp och utvärdera skolans samlade resultat i årskurs 5 och 9 är att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen på individnivå och klassnivå. Det är alltså av vikt att rektorn efterfrågar uppföljningar och utvärderingar av kunskapsresultaten på individ och klassnivå. I likhet med övriga skolor i Falkenbergs kommun sker inte detta i tillräcklig utsträckning.

Falkenbergs Montesoriskola deltar i försöksverksamheten med utbildning utan timplan. För att få delta i försöksverksamheten ska kommuner och deltagande skolor uppfylla vissa nationellt fastställda krav. I stort handlar det om ett tydliggörande av de krav som redan ställs på kommuner och skolor inom ramen för mål- och resultatstyrningen av skolan. De skolor som deltar i försöket ska bl.a. ha tillfredsställande kvalitetssäkringssystem där problem upptäcks och kan åtgärdas i tid. Det är därför anmärkningsvärt att kommunens skolor inte systematiskt följer upp och utvärderar elevernas resultat.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att sambanden mellan förutsättningarna, arbetet i verksamheten och måluppfyllelsen i samtliga ämnen analyseras. Dessutom måste skolan upprätta en arbetsplan.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Arbetet med kvalitetsredovisning ska främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Förordningen ställer krav på att elever, lärare och övrig personal ska medverka i utarbetandet och att elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta. I kvalitetsredovisningen ska dessutom uppföljningen och utvärderingen av likabehandlingsplanen redovisas. Skolan har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning avseende läsåret 2007/08. Redovisningen är till sin struktur tydlig och den innehåller till viss del en beskrivning av skolans förutsättningar samt redovisning av arbetet i verksamheten. Det finns en redovisning av hur väl skolan levt upp till de av nämnden prioriterade målen. Därtill finns kopplade åtgärder för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen innehåller ingen redovisning av kunskapsresultat i relation till mål att uppnå i årskurs 5 och 9 i alla ämnen. Dessutom synliggörs förskoleklassens kvalitet på ett mycket begränsat sätt. Utvärderingen av likabehandlingsplanen som ska ingå i en verksamhets kvalitetsredovisning saknas. Skolinspektionen bedömer att skolan måste utveckla innehållet i kvalitetsredovisningen så att den bland annat tydligare redovisar kunskapsresultaten. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning. Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

2009-03-13 Göteborg

Erik Bergeå

Lena von Platen